

VIKTIGARE

Lagar & förrordningar

Inför årsskiftet 2008/2009

REGERINGSKANSLIET

Viktigare lagar & förordningar
Inför årsskiftet 2008/2009

Producerad av Regeringskansliet, Information Rosenbad.

Tryckt av Edita Västra Aros, Västerås, december 2008 • Art.nr. IR 2008.010

Innehållsförteckning

Information om svensk lagstiftning	6
Justitiedepartementet	7
Ökade möjligheter till andrahandsuthyrning.....	7
Elektroniska företagsinteckningsbrev	7
Ny lag om företagshypotek	7
Ändringar i föräldrabalkens regler om förmynderskap	8
Nya nordiska regler om makars förmögenhetsförhållanden	8
Ytterligare åtgärder mot ordningsstörningar vid idrottsarrangemang	8
Nya röstkort till utomlands bosatta väljare	9
Utökad användning av beredskapspolisen.....	9
Lag omåtgärder för att utreda vissa samhällsfarliga brott	9
Permanent lagbestämmelser om hemlig kameraövervakning i rättegångsbalken	10
Europeiskt betalningsföreläggande	10
Europeiskt småmålsförfarande	10
Nya regler för arbetskraftsinvandring	11
Utrikesdepartementet	12
Förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter	12
Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB	12
Försvarsdepartementet	13
Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet lagregleras för förstärkt integritetsskydd	13
Ny Myndighet för samhällsskydd och beredskap	13
Socialdepartementet	15
Från sjukersättning till arbete	15
Ändringar i lagen om sjuklön	15
Ny lag om valfrihetssystem	16
Socialstyrelsen ska få meddela föreskrifter om läkares specialiteter	16

Finansdepartementet	17
Sänkt skatt på förvärvsinkomster – Jobbskatteavdrag	17
Sänkt skatt för pensionärer	17
Sänkta socialavgifter	17
Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga	18
Ändringar i 3:12-reglerna	18
Sänkt bolagsskatt och sänkt expansionsfondsskatt	18
Ränteavdragsbegränsningar i företagssektorn	18
Höjd beloppsgräns för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplatsen	19

Det svenska finansiella systemet

Förstärkning av stabiliteten i det svenska finansiella systemet	19
Garantiprogram för banker	19
Utvidgning av insättningsgarantin	19
Elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter	20

Trängselskatt för miljöbilar

Slopande av undantaget från trängselskatt för nya miljöbilar	20
--	----

Utbildningsdepartementet	21
Ny kursplan för svenskundervisning för invandrare (sfi)	21
Räntenivån på studielån	21
Utbildningsbidrag för doktorander	21

Jordbruksdepartementet	22
Ny lag om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.	22
Ändringar i skogsvårdslagen	22
Djurskydds kontroll m.m. i statlig regi	22

Miljödepartementet	24
Miljöskyddet i Sveriges ekonomiska zon	24
Miljöavgiften på utsläpp av kväveoxider	24
Producentansvar för batterier	24

Näringsdepartementet	26
<i>Transportpolitik</i>	
Kör- och vilotider för tågpersonal i internationell järnvägstrafik	26
Transportstyrelsen	26
<i>Näringspolitik</i>	
Ny konkurrenslag m.m.	26
Lag om elcertifikat – undantagsregler för elintensiv industri	27
Stöd till investeringar i solvärme	28
Lag om elcertifikat – tilldelningsprinciper och förhandsbesked	28
Integrations- och jämställdhetsdepartementet	29
Ändring i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m. med anledning av nya regler om arbetskraftsinvandring.....	29
Ny diskrimineringslag och ny Diskrimineringsombudsman.....	29
Ändring i förordningen (2002:998) om statligt stöd för verksamhet som förebygger och motverkar diskriminering	30
Statsbidrag till kommunerna för deras medverkan vid 2009 års val till Europaparlamentet	30
Schablonbelopp för flyktningmottagande.....	30
Kulturdepartementet	31
Höjd TV-avgift	31
Bibliotekersättningen höjs.....	31
Riksarkivet tar över uppgiften att ge ut Svenskt biografiskt lexikon.....	31
Kommunismens brott mot mänskligheten ingår i Forum för levande historias uppdrag.....	31
Arkitekturmuseet får ett utvidgat verksamhetsområde.....	31
Arbetsmarknadsdepartementet	32
Arbetsdomstolens sammansättning.....	32
Förändringar i arbetsmiljölagen.....	32
Arbetslöshetsersättning vid tjänstledighet utan lön m.m.	32
Behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten m.m.	33
Ränta vid återkrav inom arbetslöshetsförsäkringen m.m.....	33

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet är den offentliga förvaltningens gemensamma webbplats för svensk rättsinformation. Den innehåller länkar till de rättskällor som finns tillgängliga på Internet. Lagrummet länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar samt statliga myndigheter.

Webbplats: www.lagrummet.se

Lagstiftningsprocessen finns beskriven i avsnittet *Så styrs Sverige* på Regeringskansliets webbplats.

Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se

Regeringskansliets rättsdatabaser: <http://62.95.69.15/>

Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Justitiedepartementet

Pressekreterare Martin Valfridsson (hos Beatrice Ask)

Tfn 08-405 47 22

Pressekreterare Markus Friberg (hos Tobias Billström)

Tfn 08-405 57 96

Ökade möjligheter till andrahandsuthyrning

Hyresnämnden ska kunna ge tillstånd till andrahandsuthyrning när en hyresgäst på grund av längre utlandsvistelse vill hyra ut sin lägenhet. Vidare ändras reglerna om den återbetalningsskyldighet som kan åläggas den som har tagit ut en hyra som inte är skälig. Den tid som återbetalningsskyldigheten kan avse förkortas från två år till ett år bakåt i tiden. De nya reglerna kommer att träda i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:27).

Elektroniska företagsinteckningsbrev

I dag kan företagsinteckningsbrev endast utfärdas i pappersform. Förvaringen av dessa handlingar medför betydande kostnader och olägenheter för t.ex. kreditinstitut. Det införs därför en möjlighet att även utfärda elektroniska företagsinteckningsbrev, vilka utgörs av en registrering i ett av Bolagsverket fört register. De nya reglerna kommer att träda i kraft den 1 mars 2009 (prop. 2008/09:17).

Ny lag om företagshypotek

Genom den nya lagen reformeras det regelverk som gör det möjligt att använda lös egendom i näringsverksamhet som säkerhet för lån. Syftet är att förstärka säkerheten, så att det blir lättare för företag att låna pengar. Lagen innebär att en ny säkerhetsrätt, benämnd företagshypotek, ersätter företagsinteckningen som infördes år 2004. Reformen innebär i huvudsak en återgång till de regler om företagshypotek som gällde före år 2004. Företagshypoteket omfattar en näringsidkares lösa egendom i den mån egendomen hör till näringsverksamheten. Det omfattar dock inte kassa- eller bankmedel, finansiella instrument avsedda för allmän omsättning, egendom som kan intecknas på annat sätt (t.ex. skepp och luftfartyg) eller egendom som varken kan utmätas eller ingå i en konkurs. Företagshypoteket ger särskild förmånsrätt vid konkurs och utmätning. Lagen träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2007/08:161).

Ändringar i föräldrabalkens regler om förmynderskap

Föräldrabalkens regler om förmynderskap reformerades år 1995. Reglerna har nu utvärderats och regeringen har gjort bedömningen att reformen i huvudsak har utfallit väl. Vissa ändringar görs dock i syfte att minska risken för missbruk av barns tillgångar och stärka det allmännas tillsyn. För att skydda barn mot risken att behöva gå in i vuxenlivet med skulder införs regler som innebär att föräldrar inte ska kunna rättshandla så att barn sätts i skuld, om inte överförmyndaren har lämnat sitt samtycke till det. Användningen av spärrade bankkonton – konton som föräldrarna inte kan disponera utan överförmyndarens tillstånd – ska användas i större utsträckning. Överförmyndaren ges också möjlighet att också spärra finansiella tillgångar som aktier och fondandelar. För att förstärka det allmännas tillsyn införs också regler som ska förbättra överförmyndarens tillgång till information, både från andra myndigheter och från företag inom den finansiella sektorn. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2007/08:150).

Nya nordiska regler om makars förmögenhetsförhållanden

De nordiska länderna har kommit överens om ändringar i den nordiska äktenskapskonventionen. Ändringarna innebär att det blir mer förutsebart för makar i internordiska relationer vilket lands lag som gäller för deras förmögenhetsrättsliga förhållanden i äktenskapet. De får därmed en tryggare ekonomisk situation (prop. 2006/07:60, SFS 2007:522, 2007:523, 2008:806, 2008:807). Datum för ikraftträdande är den 1 december 2008.

Ytterligare åtgärder mot ordningsstörningar vid idrottsarrangemang

I syfte att stärka skyddet mot brottslighet under idrottsarrangemang, och för att öka säkerheten vid dessa arrangemang föreslår regeringen ändringar i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang, i ordningslagen (1993:1617) och i lagen (1998:620) om belastningsregister (prop. 2008/09:78).

Ändringarna i lagen om tillträdesförbud innebär bl.a. att en polismyndighet får anmäla behov av tillträdesförbud till åklagaren. Härigenom kompletteras den initiativrätt som i dag enbart tillkommer idrottsorganisationer. Vidare införs i lagen om tillträdesförbud en möjlighet för åklagaren att i brådskande situationer meddela interimistiska (tillfälliga) tillträdesförbud. Sådana tillträdesförbud kommer inte att föras in i belastningsregistret. Om det kan antas att ett interimistiskt tillträdesförbud kommer att meddelas, är den som stör ordningen eller äventyrar säkerheten vid ett idrottsarrangemang skyldig att på tillsägelse av polisman följa med till förhör. Värgrar han eller hon utan giltig orsak, får polismannen ta med honom eller henne till förhöret.

I ordningslagen införs ett nytt kapitel med särskilda bestämmelser om ordning och säkerhet vid idrottsarrangemang på idrottsanläggningar. Enligt detta kapitel är det förbjudet att obehörigen beträda spelplanen och att kasta in föremål på spelplanen. Vidare är det förbjudet att inneha eller använda pyrotekniska varor på en idrottsanläggning när ett idrottsarrangemang anordnas där.

Ändringarna träder i kraft den 1 april 2009.

Nya röstkort till utomlands bosatta väljare

Den 1 januari 2009 träder nya bestämmelser rörande röstkort till utomlands bosatta väljare i kraft (prop. 2008/09:42). En ny form av röstkort – utlandsröstkort – ska upprättas och skickas till de väljare som är bosatta utomlands. Utlandsröstkorten ska skickas ut senast 50 dagar före valdagen, dvs. cirka tre till fyra veckor före den tidpunkt då de vanliga röstkorten distribueras. De väljare som är bosatta utomlands får, därutöver, vanliga röstkort bara om de särskilt begär det. Denna reform innebär bl.a. att de väljare som är bosatta utomlands får sina röstkort i sådan tid att risken för att långsam postgång ska påverka möjligheterna för dem att delta i valet minskar påtagligt.

Utökad användning av beredskapspolisen

Enligt en ny förordning om beredskapspolisen utökas möjligheterna att använda beredskapspoliser för vissa polisuppgifter. Utgångspunkten är att beredskapspolisen kan användas som en förstärkningsresurs vid olyckor och katastrofer, men ska kunna sättas in även vid andra allvarliga eller omfattande störningar på samhället från ordnings- eller säkerhetssynpunkt. Beredskapspolisens grundläggande arbetsuppgifter är räddningstjänst och befolkningsskydd men beredskapspoliser ska också kunna användas för vissa andra polisuppgifter, t.ex. vissa bevakningsuppdrag. Beredskapspoliser får inte användas i situationer där det finns en påtaglig risk för att de kan komma att använda våld mot enskilda. Sådana uppgifter ska i stället, på samma sätt som idag, utföras av den ordinarie polisen. Beslut att ta i anspråk beredskapspolisen fattas av Rikspolisstyrelsen.

Förordningen träder i kraft den 1 januari 2009.

Lag om åtgärder för att utreda vissa samhällsfarliga brott

Lagen (2008:854) om åtgärder för att utreda vissa samhällsfarliga brott träder i kraft den 1 januari 2009 och gäller t.o.m. utgången av år 2012. Samtidigt upphör lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål att gälla. Den nya lagen ger de brottsbekämpande myndigheterna utvidgade

möjligheter att använda tvångsmedel vid förundersökning om vissa samhälls-farliga och svårutredda brott (prop. 2007/08:163).

I förhållande till 1952 års tvångsmedelslag har lagens tillämpningsområde utvidgats till att omfatta ytterligare tre brott: brott mot medborgerlig frihet (18 kap. 5 § brottsbalken), brott enligt 3 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. samt företagsspioneri enligt 3 § lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning (s.k. statsstyrt företagsspioneri).

Permanent lagbestämmelser om hemlig kameraövervakning i rättegångsbalken

Från och med den 1 januari 2009 permanentas de tidigare tidsbegränsade bestämmelserna i lagen (1995:1506) om hemlig kameraövervakning genom att med oförändrat innehåll föras över till 27 kap. rättegångsbalken (prop. 2007/08:163, bet. 2008/09:JuU3, rskr. 2008/09:6).

Europeiskt betalningsföreläggande

Genom en EG-förordning infördes den 12 december 2008 ett nytt förfarande som syftar till att borgenärer snabbt, enkelt och billigt ska kunna få obestridda krav fastställda i verkställbara avgöranden (europeiskt betalningsföreläggande). Förfarandet innebär ett alternativ till nationella förfaranden för fastställande av obestridda krav i gränsöverskridande fall. I vissa kompletterande svenska bestämmelser föreskrivs bl.a. att europeiska betalningsförelägganden ska handläggas av Kronofogdemyndigheten (prop. 2007/08:158, SFS 2008:879, SFS 2008:881–883 och SFS 2008:892–893).

Europeiskt småmålsförfarande

Genom en EG-förordning infördes den 1 januari 2009 ett nytt rättegångsförfarande för gränsöverskridande tvister om mindre värden (europeiskt småmålsförfarande). Förfarandet innebär ett alternativ till nationella förfaranden och är avsedd att förenkla och skynda på handläggningen samt minska kostnaderna i tvistemål om upp till 2000 euro där parterna har hemvist i olika medlemsstater. En dom i ett europeiskt småmålsförfarande ska kunna verkställas i en annan medlemsstat utan att det behövs någon verkställighetsförklaring. I vissa kompletterande svenska bestämmelser föreskrivs bl.a. att europeiska småmåls ska handläggas av tingsrätt (se prop. 2007/2008:165).

Nya regler för arbetskraftsinvandring

Den 15 december 2008 trädde nya regler för arbetskraftsinvandring till Sverige i kraft. Genom dessa införs ett effektivare och mer flexibelt system för arbetskraftsinvandring som har till syfte att underlätta rekryteringen av arbetskraft från tredjeland. De nya reglerna, som införs i utlänningslagen (2005:716) och utlänningsförordningen (2006:97), innebär bl.a. följande.

Den s.k. myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen upphör och i stället ska arbetsgivarens bedömning av det egna rekryteringsbehovet vara utgångspunkten. Tillståndstiderna förlängs och ett tidsbegränsat arbetstillstånd ska kunna leda till ett permanent uppehållstillstånd. Det ska säkerställas att erbjudna anställningsvillkor m.m. motsvarar vad som gäller för arbetstagare som redan finns i Sverige.

Det införs flera undantag från huvudregeln att uppehålls- och arbetstillstånd ska vara ordnat före inresan i Sverige. Den vars anställning upphör ska i vissa fall ha möjlighet att ansöka om arbetstillstånd inifrån Sverige. Vidare ska en utlännings vars ansökan om uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande i övrigt avslagits genom ett lagakraftvunnet beslut, under vissa förutsättningar kunna beviljas uppehållstillstånd för arbete utan att han eller hon först lämnar landet. Dessutom ska den som beviljats en visering för att här besöka en arbetsgivare kunna söka uppehållstillstånd inifrån Sverige (prop. 2007/08:147, bet 2008/09:SfU3, rskr 2008/09:37).

Utrikesdepartementet

Pressekreterare Irena Basic (hos Carl Bildt)
Tfn 08-405 54 73

Pressekreterare Jens Eriksson (hos Ewa Björling)
Tfn 08-405 27 44

Pressekreterare Peter Larsson (hos Gunilla Carlsson)
Tfn 08-405 59 39

Förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter

Genom den nya förordningen, som träder i kraft den 1 januari 2009, införs bestämmelser som innebär att kretsen av avgiftsskyldiga för finansieringen av Inspektionen för strategiska produkter vidgas till samtliga företag som omfattas av inspektionens tillsyn. Bestämmelserna innebär också att avgifternas storlek fördelas på ett mer proportionerligt sätt mellan de företag som omfattas av inspektionens tillsyn.

Den nya förordningen har sin grund i tre lagändringar som riksdagen beslutat (prop. 2007/08:166, bet. 2008/09:UU4, rskr. 2008/09:19).

Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB

Ansvaret för startprogrammen kommer från och med 1 januari att tas över av det statliga riskkapitalbolaget Swedfund International AB. Startprogrammen är ett utvecklingsamarbete där krediter ges till små och medelstora svenska företag som samarbetar med företag i utvecklingsländer. Programmen har tidigare skötts av Sida. Ikraftträdande 1 januari 2009 (prop. 2008/09:52, bet. 2008/09:UU9).

Försvarsdepartementet

Pressekreterare Mikael Östlund (hos Sten Tolgfors)

Tfn 08-405 25 15

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet lagregleras för förstärkt integritetsskydd

Från den 1 januari 2009 regleras signalspaningen vid Försvarets radioanstalt (FRA) i lag. Lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet innebär bl.a. att det införs krav på tillstånd för närmare inriktning av signalspaning, att användningen av sökbegrepp som urvalsmetod regleras och att det föreskrivs hur inhämtade uppgifter ska hanteras och rapporteras. Uppgifter om enskilda som saknar betydelse för verksamheten, uppgifter som omfattas av meddelarskydd enligt tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen och vissa andra uppgifter ska omgående förstöras. Den myndighet som ska kontrollera signalspaningen får befogenhet att avbryta verksamheten och besluta om att inhämtade uppgifter ska förstöras. Ett integritetsskyddsråd inrättas vid FRA. Enligt lagen får signalspaning avse både signaler som förmedlas via radio och signaler i tråd. Signalspaning mot signaler i tråd kan dock inte genomföras förrän tidigast den 1 oktober 2009. Först då har operatörer en skyldighet att överföra signaler i tråd som passerar Sveriges gräns till de samverkanspunkter varifrån fortsatt urval kan ske. Lagen kompletteras med förordningar som bl.a. innebär att en fristående nämnd inrättas för att besluta om tillstånd och att de närmare ändamål för vilka FRA får bedriva signalspaning preciseras. Bestämmelser om den nya nämnden finns i förordningen (2008:924) med instruktion för Signalspaningsnämnden.

Ny Myndighet för samhällsskydd och beredskap

Statens räddningsverk (SRV), Krisberedskapsmyndigheten (KBM) och Styrelsen för psykologiskt försvar (SPF) läggs ned den 31 december 2008. Den verksamhet som dessa myndigheter idag bedriver tas i huvudsak över av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). MSB:s verksamhet har beskrivits av regeringen i bl.a. propositionen 2007/08:92 Stärkt krisberedskap – för säkerhets skull.

En förordning (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap träder i kraft den 1 januari 2009. Myndigheten ska ha uppgifter inom områdena skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar

och kommer att ha sammanhållande och stödjande uppgifter före, under och efter en kris. MSB ska även ha en sammanhållande roll inom informations-säkerhetsområdet. Myndigheten tar bl.a. över SRV:s uppgifter vad gäller att kunna bistå med stöd vid katastrofer utomlands. Regeringen har även beslutat om ett flertal följdändringar som träder i kraft den 1 januari 2009 med anledning av att MSB inrättas.

Socialdepartementet

Pressekreterare Petra Kjellarson (hos Göran Hägglund)
Tfn 08-405 39 06

Pressekreterare Martin Karlsson (hos Göran Hägglund)
Tfn 08-405 19 38

Pressekreterare Niclas Thorselius (hos Maria Larsson)
Tfn 08-405 50 65

Pressekreterare Mychèle Östman (hos Cristina Husmark Pehrsson)
Tfn 08-405 14 35

Från sjukersättning till arbete

Den 1 december 2008 införs särskilda regler dels för personer som i juni 2008 hade rätt till en icke tidsbegränsad sjukersättning, dels för personer som före den 1 juli 2008 beviljats icke tidsbegränsad sjukersättning för tid från och med juli 2008. Reglerna, som dock ska tillämpas först från och med den 1 januari 2009, innebär att personer som beviljats sjukersättning ska kunna påbörja eller återgå i arbete utan att Försäkringskassan omprövar rätten till ersättning. Sjukersättningen ska i stället minskas med hänsyn till en så kallad reduceringsinkomst enligt ett system med steglös avräkning. Reduceringsinkomsten består av förvärvsinkomster och andra pensionsgrundande inkomster med vissa undantag. Sjukersättningen minskas först när reduceringsinkomsten för ett år överstiger ett så kallat fribelopp.

Den 1 januari 2009 införs också nya bestämmelser som gäller i förhållande till försäkrade med sjukersättning som inte omfattas av de särskilda reglerna. Dessa bestämmelser innebär i huvudsak att tidpunkten för en försäkrads skyldighet att anmäla arbete till Försäkringskassan tidigareläggs och att sjukersättning kan dras in eller minskas om en försäkrad återfått arbetsförmåga (SFS 2008:861–877).

Ändringar i lagen om sjuklön

Den 1 januari 2009 införs nya bestämmelser som innebär att en arbetsgivare inte ska vara skyldig att betala sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön till en arbetstagar som utför arbete och omfattas av de särskilda reglerna om sjukersättning i lagen (1962:381) om allmän försäkring, vilka träder i kraft den

1 december 2008. En sådan arbetstagare ska, enligt de nya bestämmelserna, i den skriftliga försäkran vid sjukdom, lämna arbetsgivaren uppgift om arbetsförmågan avser sådan tid under vilken arbetstagaren omfattas av de särskilda reglerna om sjukersättning (prop. 2008/09:22).

Ny lag om valfrihetssystem

Den 1 januari 2009 träder en ny lag om valfrihetssystem i kraft. Lagen reglerar vad som ska gälla för de kommuner och landsting som vill konkurrenspröva kommunala och landstingskommunala verksamheter genom att överlåta valet av utförare av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukaren eller patienten. Valfrihetssystem enligt lagen är ett alternativ till upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och kan tillämpas på bland annat omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning samt på hälso- och sjukvårdstjänster. Den upphandlande myndighet som vill tillämpa lagen måste annonsera löpande på en nationell webbplats för valfrihetssystem. Såväl privata företag som ideella organisationer kan ansöka om att bli godkända som leverantörer. Kommuner och landsting ges möjlighet att genom avtal reglera förutsättningarna för valfrihetssystemet. Alla leverantörer som ansökt om att få vara med i ett valfrihetssystem och som uppfyller de fastställda kraven godkänns, varefter kontrakt tecknas. Lagen bygger på att det inte är någon priskonkurrens mellan leverantörerna. Den enskilde ges i stället möjlighet att välja den leverantör som han eller hon uppfattar tillhandahåller den bästa kvaliteten (prop. 2008/09:29).

Socialstyrelsen ska få meddela föreskrifter om läkares specialiteter

Genom en ändring i förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område ska Socialstyrelsen få utfärda föreskrifter om indelning och benämning av inom vilka specialiteter som läkare kan uppnå specialistkompetens. Socialstyrelsen ska också få meddela föreskrifter om vad vårdgivaren ska kräva för att få bevis om specialistkompetens. Det nationella rådet för specialiseringstjänstgöring ska bistå Socialstyrelsen i dessa frågor [förordningen (2007:1202) med instruktion för Socialstyrelsen]. De nya reglerna träder i kraft den 1 februari 2009.

Finansdepartementet

Pressekreterare Anna Charlotta Johansson (hos Anders Borg)

Tfn 08-405 12 76

Pressekreterare Markus Sjöqvist (hos Anders Borg)

Tfn 08-405 13 81

Pressekreterare Mia Widell (hos Mats Odell)

Tfn 08-405 17 21

Sänkt skatt på förvärvsinkomster – Jobbskatteavdrag

För att ytterligare stimulera arbetsutbudet och få fler i arbete sänks skatten på förvärvsinkomster. Skattesänkningen sker dels genom att jobbskatteavdraget förstärks och delvis förenklas inom ramen för ett tredje steg, dels genom att den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster begränsas. Jobbskatteavdraget är konstruerat så att låg- och medelinkomsttagare får en större skattelättnad i förhållande till sin lön än höginkomsttagare. För personer som är minst 65 år förenklas jobbskatteavdraget. Uttaget av den statliga inkomstskatten begränsas genom att den s.k. nedre skiktgränsen höjs. Den sänkta skatten på förvärvsinkomster träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:45).

Sänkt skatt för pensionärer

För att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer, sänks skatten för personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Skattesänkningen sker genom att grundavdraget höjs vid taxerade förvärvsinkomster upp till ca 363 000 kronor för beskattningsåret 2009. Den största skattelättnaden får de pensionärer som har lägst inkomster. Det förhöjda grundavdraget träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:38).

Sänkta socialavgifter

Lagändringen innebär att det sammanlagda uttaget av socialavgifter och allmän löneavgift sänks med en procentenhet. Det sammanlagda uttaget för fulla avgifter kommer därmed att uppgå till 31,42 procent av avgiftsunderlaget för arbetsgivaravgifter och maximalt 29,71 procent av avgiftsunderlaget för egenavgifter. Därutöver förändras även avgifternas sammansättning. De nya nivåerna träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:39).

Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga

Lagändringarna innebär att den nuvarande nedsättningen för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 25 år blir kraftfullare och utvidgas till att omfatta ytterligare åldersgrupper. De nya åldersgrupperna som omfattas av nedsättningen är dels personer under 18 år, dels personer som vid årets ingång har fyllt 25 men inte 26 år. Därmed omfattas alla under 26 år av nedsättningen. De nya lägre avgifterna kommer att uppgå till hela ålderspensionsavgiften samt en fjärdedel av de övriga avgifterna. Arbetsgivaravgifterna för unga, inklusive den allmänna löneavgiften, kommer därmed från och med den 1 januari 2009 att uppgå till 15,49 procent och egenavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, till maximala 15,07 procent (prop. 2008/09:7).

Ändringar i 3:12-reglerna

De s.k. 3:12-reglerna förbättras på så sätt att nivån på schablonbeloppet i den s.k. förenklingsregeln höjs från två till två och ett halvt inkomstbasbelopp samt genom att det maximala löneuttagskravet i löneunderlagsregeln sänks från femton till tio inkomstbasbelopp (prop. 2008/09:65). Vidare ändras reglerna så att årets gränobelopp beräknas vid årets ingång och tillgodoräknas den som äger andelen vid den tidpunkten (prop. 2008/09:40).

Sänkt bolagsskatt och sänkt expansionsfondsskatt

Bolagsskatten och expansionsfondsskatten sänks från den 1 januari 2009 från 28 procent till 26,3 procent. När det gäller bolagsskatten gäller äldre bestämmelser fortfarande för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 2009. Sänkningen av expansionsfondsskatten har utformats på ett sådant sätt att den även omfattar redan gjorda expansionsfondsavsättningar. Bakgrunden till ändringen är att förbättra villkoren för lokalisering av företag till Sverige, för investeringar i Sverige och för redovisning av inkomster i Sverige, vilket även förstärker den svenska skattebasen (prop. 2008/09:65).

Ränteavdragsbegränsningar i företagssektorn

För att förhindra skatteupplägg med ränteavdrag inom en intressegemenskap, s.k. räntesnurror, införs nya regler från den 1 januari 2009. Reglerna begränsar möjligheten att göra ränteavdrag vid internt finansierade förvärv av delägarätter vid förvärv från ett företag inom intressegemenskapen. Eftersom avsikten är att affärsmissigt bedriven verksamhet så långt möjligt inte ska försvåras på grund av ändringarna finns det två undantag. Enligt det första undantaget får avdrag göras för ränteutgifter om den inkomst som motsvarar utgiften skulle

ha beskattats med minst tio procent enligt lagstiftningen i den stat där det företag som faktiskt har rätt till inkomsten hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. Alternativt får avdrag göras för ränteutgifter, oavsett hur motsvarande inkomst har beskattats, om både förvärvet och den skuld som ligger till grund för ränteutgiften huvudsakligen är affärsmässigt motiverade. Reglerna tillämpas på ränteutgifter som belöper sig på tiden efter den 31 december 2008 (prop. 2008/09:65).

Höjd beloppsgräns för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplatsen

Beloppsgränsen över vilken kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen får dras av höjs från 8 000 kronor till 9 000 kronor. Förändringen träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:47).

DET SVENSKA FINANSIELLA SYSTEMET

Förstärkning av stabiliteten i det svenska finansiella systemet

En ny lagstiftning för att hantera kreditinstitut vars situation allvarligt hotar stabiliteten i det svenska finansiella systemet har införts. Lagen ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer (Riksgäldskontoret) ett brett mandat att lämna stöd i syfte att säkerställa systemstabiliteten i Sverige. Stöd kan ges genom garantier, kapitaltillskott eller på annat sätt.

Den nya lagstiftningen trädde i kraft den 30 oktober 2008 (prop. 2008/09:61).

Garantiprogram för banker

Med stöd av det nya lagreglerna om stabilitetsstärkande åtgärder har regeringen beslutat om ett garantiprogram till banker m.fl. Programmet vilar på en överenskommelse inom EU och syftar till att underlätta bankernas medelfristiga upplåning.

Garantiprogrammet, som reglerats genom en förordning (SFS 2008:819), trädde i kraft den 30 oktober 2008.

Utvidgning av insättningsgarantin

Insättningsgarantin har från och med den 6 oktober 2008 utvidgats till att omfatta insättningar upp till 500 000 kr. Garantin täcker vidare alla slag av insättningar på konton, oavsett om sparandet är bundet eller fritt att ta ut. Regeringen har dessutom getts möjlighet att garantera insättningar i ett utländskt instituts filial i Sverige, om det finns risk att hemlandets garantiåtagande inte kan infrias fullt ut och detta kan medföra störningar i det svenska finansiella systemet (prop. 2008/09:49).

Elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter

Nya regler har tillkommit för att minska antalet felaktiga utbetalningar, stävja fusk och felutnyttjande av trygghetssystemen samt öka effektiviteten vid myndigheterna och förbättra servicen till enskilda. Reglerna möjliggör ett utökat elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter. Reformen avser Migrationsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Statens pensionsverk, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och kommunernas socialnämnder. De nya reglerna innebär att informationsutbytet huvudsakligen ska ske genom s.k. direktåtkomst. Regeringen har i förordningar meddelat ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas ut.

Den nya reformen träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2007/08:160).

TRÄNGSELSKATT FÖR MILJÖBILAR

Slopande av undantaget från trängselskatt för nya miljöbilar

Från och med den 1 januari 2009 upphör undantaget från trängselskatt för miljöbilar, i stället för den 1 augusti 2012. För miljöbilar som är undantagna från skatteplikt och är införda i vägtrafikregistret senast den 31 december 2008, fortsätter undantaget att gälla fram till den 1 augusti 2012. Befintliga miljöbilar påverkas därmed inte av lagändringen (prop. 2008/09:12, bet. 2008/09:6, rskr. 2008/09:67, SFS 2008:1041 och 1042).

Utbildningsdepartementet

Presschef Anders Andrén (hos Jan Björklund)

Tfn 08-405 28 15

Pressekreterare Anna Neuman (hos Jan Björklund)

Tfn 08-405 2503

Pressekreterare Eva-Marie Byberg (hos Lars Leijonborg)

Tfn 08-405 38 77

Ny kursplan för svenskundervisning för invandrare (sfi)

Den nuvarande förordningen (SKOLFS 2006:28) om kursplan för svenskundervisning för invandrare upphävs och ersätts med en ny förordning om kursplan för svenskundervisning för invandrare, i vilken det övergripande målet för sfi och målen för kurserna A–D har konkretiserats. Den nya förordningen träder i kraft den 1 januari 2009.

Räntenivån på studielån

Räntenivån på studielån har fastställts till 2,5 procent för 2009, vilket är 0,4 procent över den nivå som gäller för 2008. Räntan beräknas utifrån Riksgäldens ovägda genomsnittsränta på de tre senaste årens statsskuldsväxlar och statsobligationer. Låntagarnas ränta är reducerad med 30 procent eftersom den inte är avdragsgill.

Utbildningsbidrag för doktorander

Utbildningsbidraget för doktorander höjs den 1 januari 2009 från 14 900 till 15 500 kronor i månaden genom en ändring av 2 § förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander.

Jordbruksdepartementet

Pressekreterare Therese Bengtsson (hos Eskil Erlandsson)

Tfn 08- 405 11 88

Ny lag om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.

Från och med den 31 december 2008 blir det enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007 förbjudet att importera, exportera och att släppa ut katt- och hundpäls på marknaden. Samma dag börjar en ny lag att gälla som straffbelägger överträdelse av EG-förordningen. Lagen innebär även att Jordbruksverket ska utöva tillsyn över EG-förordningens förbud. Tre utpekade laboratorier ska vidare utföra analyser för att fastställa om päls härrör från katt eller hund. Syftet med lagstiftningen är att konsumenterna ska kunna vara säkra på att päls av katt och hund inte förekommer på marknaden (prop. 2008/09:26, bet. 2008/09: MJU5, rskr 2008/09:44).

Ändringar i skogsvårdslagen

Från och med den 1 januari 2009 införs en ny indelning av de skogliga ägoslagen. Den nya ägoslagsindelningen är anpassad till det system och de definitioner som utvecklats av FAO (FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation). Den innebär bl.a. att skogsmarksbegreppet vidgas. Till exempel kommer den skogsmark som är formellt skyddad samt delar av de skogliga impedimenten (jordområde som inte på ett ekonomiskt sätt går att använda för jordbruks-, trädgårds- eller skogsproduktion) att räknas som skogsmark. Det innebär också att man kommer att redovisa samma areal skogsmark vare sig det rör sig om internationell eller nationell rapportering. I lagens portalparagrafen betonas vidare att skogen är en förnybar resurs. Härigenom tydliggörs att ett långsiktigt hållbart skogsbruk bidrar till att motverka klimatförändringarna. Dessutom slopas kravet på att varje fastighet ska ha en skogs- och miljöredovisning (SMÖR) vilket är en del av regeringens regelförenklingsarbete där målet är att minska företagens administrativa kostnader med 25% till 2010 (prop. 2007/08:108, bet. 2007/08: MJU 18, rskr. 2007/08:244).

Djurskyddskontroll m.m. i statlig regi

Från och med den 1 januari 2009 flyttas djurskyddskontrollen från kommunerna till länsstyrelserna. Djurskyddskontrollen kommer till skillnad från tidigare att bekostas av allmänna medel och blir avgiftsfri för djurägaren.

Den 1 januari 2009 övertar länsstyrelserna även ansvaret för den offentliga kontrollen av livsmedel och foder i primärproduktionen från kommunerna. Kontrollen bekostas med allmänna medel vilket innebär att livsmedels- och foderföretagarna i primärproduktionen inte längre ska betala en avgift för kontrollen (prop. 2007/08:63, bet. 2007/08:MJU 17, rskr 2007/2008:234).

Miljödepartementet

Pressekreterare Mattias Johansson (hos Andreas Carlgren)

Tfn 08-405 22 69

Miljöskyddet i Sveriges ekonomiska zon

Genom ändringar i miljöbalken och lagen (2008:832) om Sveriges ekonomiska zon blir det tydligare hur miljöreglerna ska tillämpas i den ekonomiska zonen. Detta gäller bland annat de bestämmelser i miljöbalken som rör särskilda skydds- eller bevarandeområden enligt EG-direktiv om bevarande av fåglar och bevarande av livsmiljöer, vilda djur och växter (Natura 2000-områden). Ändringarna avser också vad som ska gälla när man upprättar miljökonsekvensbeskrivningar i samband med ansökningar om tillstånd för en verksamhet i den ekonomiska zonen samt avgränsningen av vilka verksamheter i den ekonomiska zonen som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon.

Miljöavgiften på utsläpp av kväveoxider

I lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion har det gjorts ändringar som avser beräkningen av utsläppens storlek och beräkningen av om en anläggning når över tröskelvärdet för avgiftsskyldighet.

Producentansvar för batterier

Regeringen har beslutat om en ny förordning om producentansvar med följdändringar i andra förordningar. Förordningarna handlar om att genomföra EU:s direktiv om batterier. Ändringarna innebär att

- producentansvar införs för batterier
- mål för insamlingen av batterier som blir avfall (högre mål än i direktivet) införs
- återvinningsmål som motsvarar direktivets mål införs och innebär en avsevärd förbättring avseende återvinningen av icke miljöfarliga batterier
- avgiften för kadmiumbatterier behålls eftersom den har haft en tydlig miljöstyrande effekt
- de medel som finns i batterifonden i dag används till att finansiera omhändertagande av de batterier som satts på marknaden innan producentansvaret trätt i kraft
- Naturvårdsverket blir ansvarig tillsynsmyndighet över producentansvaret för batterier

- miljöstraffavgift införs för överträdelser av kravet på producenter att årligen rapportera till Naturvårdsverket
- i avfallsförordningen införs bestämmelser om hantering av avfall som utgör batterier
- batterier som inte behandlats enligt vissa bestämmelser i avfallsförordningen inte får deponeras eller brännas
- bestämmelser om sammansättning av produkter som innehåller batterier införs i förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter.

Näringsdepartementet

Pressekreterare Lisa Wärn (hos Maud Olofsson)

Tfn 08-405 46 84

Pressekreterare Frank Nilsson (hos Maud Olofsson)

Tfn 08-405 24 33

Pressekreterare Kenneth Hultgren (hos Åsa Torstenson)

Tfn 08-405 48 17

TRANSPORTPOLITIK

Kör- och vilotider för tågpersonal i internationell järnvägstrafik

En ny lag införs med bestämmelser om kör- och vilotider för tågpersonal som arbetar internationellt. Tågpersonalen omfattas av arbetstidslagen (1982:673), men får genom den nya lagen förmånligare villkor när det gäller dygns- och veckovila samt raster. Dessutom begränsas körtiden. Arbetsmiljöverket ska vara tillsynsmyndighet. Lagen genomför ett EG-direktiv (2005/47/EG) som i sin tur är helt baserat på ett avtal mellan de europeiska parterna inom järnvägssektorn. Den nya lagen (SFS 2006:440) samt tillhörande förordning (SFS 2008:770) träder i kraft den 14 december 2008 (prop. 2007/08:76).

Transportstyrelsen

Inom transportområdet inrättas en ny myndighet, Transportstyrelsen, från och med den 1 januari 2009. Av förordningen med instruktion för Transportstyrelsen framgår att myndighetens huvuduppgift är att svara för regelgivning, tillståndsprövning och tillsyn inom samtliga transportslag. Myndigheten kommer att överta verksamheterna vid Järnvägsstyrelsen och Luftfartsstyrelsen, vilka samtidigt läggs ner, samt delar av verksamheten vid främst Vägverket och Sjöfartsverket. Myndighetens huvudkontor kommer att ligga i Norrköping (prop. 2008/09:31).

NÄRINGSPOLITIK

Ny konkurrenslag m.m.

Den 1 november 2008 trädde en ny konkurrenslag i kraft (SFS 2008:579). Samtidigt infördes också nya regler i lagen (1986:436) om näringsförbud som gör det möjligt att meddela näringsförbud för t.ex. en verkställande direktör som deltar i eller har kännedom om kartellöverträdelser som företaget är inblandat i.

Den nya konkurrenslagen syftar, precis som den dåvarande, till att undanröja hinder för en effektiv konkurrens. I den nya lagen effektiviseras handläggningen av överträdelse av lagens förbud. Konkurrensverket har fått möjlighet att utfärda avgiftsförelägganden i vissa fall. Reglerna om rättegångskostnader har ändrats, ett krav på prövningstillstånd har införts vid överklagande av Stockholms tingsrätts avgöranden till Marknadsdomstolen och preskriptionstiden för att påföra konkurrensskadeavgift har förlängts. I lagen görs också reglerna om konkurrensskadeavgiftens storlek tydligare i syfte att avskräckande avgifter ska kunna utdömas för allvarliga överträdelse (t.ex. karteller). Dessutom har reglerna om eftergift och nedsättning anpassats till EG-rätten för att öka förutsättningarna för Konkurrensverket att bekämpa karteller.

Den nya konkurrenslagens bestämmelse om kontroll av företagskoncentrationer har anpassats till motsvarande regler inom EG-rätten. Anpassningen består bl.a. i att koncentrationer ska bedömas på samma sätt oavsett om de prövas enligt konkurrenslagen eller enligt EG-rätten. Därutöver har reglerna för när en företagskoncentration är anmälningspliktig ändrats.

Den 1 november 2008 trädde sju nya lagar om gruppundantag från konkurrenslagens förbud mot konkurrensbegränsande samarbete i kraft. De nya lagarna gäller för avtal om viss taxisamverkan, vertikala avtal, specialiseringsavtal, avtal om forskning och utveckling, vertikala avtal inom motorfordonssektorn, vissa avtal inom försäkringssektorn och avtal om tekniköverföring. De nya lagarna ersätter förordningar som regeringen tidigare utfärdat rörande nämnda avtal.

Den 1 november 2008 upphävdes lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende vid upphandling.

De nya lagarna behandlas i propositionen 2007/08:135 Ny konkurrenslag m.m. och i Näringsutskottets betänkande 2007/08:NU14.

Lagen om elcertifikat – undantagsregler för elintensiv industri

Nya regler pekar ut den grupp av elintensiva industrier som får undanta el vid beräkningen av kvotplikt. Utgångspunkten är företagets elanvändning i förhållande till förädlingsvärdet av produktionen. Det införs även en möjlighet till undantag av el om en verksamhet medför att avdrag får göras för skatt på el enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi. Tillsynsmyndigheten kommer att förhandspröva om ett företag uppfyller kraven för att få undanta el. Deklarationsskyldigheten tas bort för de elintensiva industrier som bara är kvotpliktiga för el som kan undantas vid beräkningen av kvotplikten.

Bestämmelserna behandlas i propositionen 2008/09:9 Ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.

De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009.

Stöd till investeringar i solvärme

Tidigare stöd till investeringar i solvärme samlas i en förordning. Stödet kommer att kunna lämnas till alla typer av lokaler, bostäder och offentliga institutioner liksom till företag och privatpersoner. Det omfattar både små och storskaliga tillämpningar. Taket för stöd till ett småhus blir 7 500 kronor. För övriga tillämpningar blir maxbeloppet tre miljoner kronor per projekt. Stödet blir, som tidigare, prestandarelaterat, dvs. det kommer att baseras på solfångarens årliga värmeutbyte. Ju bättre solfångare – desto mer pengar (dock högst 2 kr 50 öre per kilowattimme).

Den nya förordningen träder i kraft den 1 januari 2009.

Lagen om elcertifikat – tilldelningsprinciper och förhandsbesked

Det införs en möjlighet till tilldelning av elcertifikat för ökad produktionskapacitet för samtliga förnybara energislag. Möjlighet till sådan tilldelning har hittills endast funnits för vattenkraftsanläggningar. Producenter av förnybar el kommer även att kunna begära förhandsbesked om möjligheten till tilldelning av elcertifikat i vissa fall. En anläggning vars tilldelningsperiod har löpt ut ska inte kunna få en ny tilldelningsperiod enbart av det skälet att anläggningen flyttats till en annan plats.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april 2009.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Pressekreterare Yoav Bartal (hos Nyamko Sabuni)

Tfn 08-405 12 90

Ändring i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. med anledning av nya regler om arbetskraftsinvandring

Ändringen i förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. innebär att sådan ersättning inte får lämnas för utlänningar som fått uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 a § utlänningslagen eller för utlänningar som fått uppehållstillstånd på grund av sin anknytning till en sådan utlänning (SFS 2008:894).

Ändringen är föranledd av de nya reglerna om arbetskraftsinvandring som träder i kraft den 15 december 2008. De innebär bl.a. att en utlänning, som genom ett lagakraftvunnet beslut har fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande i övrigt, under vissa förutsättningar ska kunna beviljas uppehållstillstånd för arbete utan att han eller hon först lämnar landet (se 5 kap. 15 a § utlänningslagen [2005:716], i dess lydelse från den 15 december 2008 och prop. 2007/08:147).

Ändringen i förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. träder i kraft den 15 december 2008.

Ny diskrimineringslag och ny Diskrimineringsombudsman

Den nya diskrimineringslagen innehåller bestämmelser om skydd mot diskriminering som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Skyddet mot diskriminering vidgas till fler samhällsområden än som hittills varit fallet och blir mer heltäckande. Diskrimineringsersättning ska utgöra ersättning för den kränkning som överträdelser av lagen innebär. Diskrimineringslagen ersätter jämställdhetslagen och sex andra diskrimineringslagar.

Samtidigt som den nya Diskrimineringsombudsmannen inrättas avvecklas verksamheten hos Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Handikappombudsmannen och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO). Jämställdhetsnämnden och Nämnden mot diskriminering ersätts av en ny nämnd mot diskriminering.

Den 1 januari 2009 träder diskrimineringslagen (2008:567) och lagen (2008:568) om Diskrimineringsombudsmannen i kraft (prop. 2007/08:95).

Ändring i förordningen (2002:989) om statligt stöd för verksamhet som förebygger och motverkar diskriminering

En ändring har gjorts i förordningen om statligt stöd för verksamhet som förebygger och motverkar diskriminering. Statligt stöd får lämnas till organisationer och stiftelser för verksamhet som syftar till att förebygga och motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder (SFS 2008:903).

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2009.

Statsbidrag till kommunerna för deras medverkan vid 2009 års val till Europaparlamentet

Den 7 juni 2009 är det val till Europaparlamentet. En ny förordning (2008:929) om statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2009 års val till Europaparlamentet innebär att Valmyndigheten senast den 16 februari 2009 ska fastställa och betala ut statsbidrag till kommunerna för deras medverkan vid 2009 års val till Europaparlamentet.

Förordningen träder i kraft den 1 januari 2009.

Schablonbelopp för flyktingmottagande

En kommun som har tagit emot flyktingar och vissa andra utlänningar för bostättning har rätt till ersättning. Regeringen fastställer varje år schablonbelopp för flyktingmottagande. Genom en ändring i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. (SFS 2008:1084) har beloppen för 2009 bestämts till:

- 116 300 kr för personer under 16 år
- 189 400 kr för personer som fyllt 16 år men inte 65 år och,
- 69 900 kr för personer som fyllt 65 år.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2009.

Kulturdepartementet

Pressekreterare Cecilia Jehler (hos Lena Adelson Liljeröth)

Tfn 08-405 35 12

Höjd TV-avgift

TV-avgiften höjs med 44 kronor till 2 076 kronor per år från den 1 januari 2009.

Biblioteksersättningen höjs

Biblioteksersättningen är en statlig ersättning som utgår till upphovsmän till litterära verk för användningen av deras verk genom folk- och skolbiblioteken. Sveriges författarfond förmedlar ersättningen till upphovsmännen. Regeringen godkände 2007 en överenskommelse om nivån på biblioteksersättningen för åren 2008 och 2009. Det s.k. grundbeloppet för 2009, som är det belopp som överförs till Sveriges författarfond för varje hemlån från bibliotek av litterärt verk i original, höjs från 126 öre till 129 öre i enlighet med överenskommelsen.

Riksarkivet tar över uppgiften att ge ut Svenskt biografiskt lexikon

Från den 1 januari 2009 tar Riksarkivet över verksamheten att ge ut Svenskt biografiskt lexikon. Myndigheten Svenskt biografiskt lexikon avvecklas samtidigt.

Kommunismens brott mot mänskligheten ingår i Forum för levande historias uppdrag

Förordningen med instruktion för Forum för levande historia förtydligas så att det framgår att myndighetens uppdrag innefattar kommunismens brott mot mänskligheten. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2009.

Arkitekturmuseet får ett utvidgat verksamhetsområde

Arkitekturmuseets verksamhetsområde utökas till att också omfatta formgivning och design. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2009.

Arbetsmarknadsdepartementet

Pressekreterare Karolin A Johansson (hos Sven Otto Littorin)

Tfn 08-405 22 11

Arbetsdomstolens sammansättning

Arbetsdomstolen får en särskild sammansättning i mål där diskrimineringslagen (2008:567) är tillämplig. Domstolen ska i sådana mål bestå av fem ledamöter, varav en för vardera arbetsgivar- och arbetstagsarsidan.

Lagändringen träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:4).

Förändringar i arbetsmiljölagen

Nya regler om skydd mot olycksfall och ohälsa på byggarbetsplatser införs. Reglerna grundas på EG:s så kallade byggplatsdirektiv 92/57/EEG, men innehåller även vissa svenska tillägg. Den nya regleringen är mer konsekvent och sammanhängande än den tidigare. Krav införs på en systematisk arbetsmiljöplanering genom hela byggprocessen från det inledande programskedet till avslutandet av bygget. En särskild byggarbetsmiljösamordnare, normalt ett företag som åtar sig uppgiften, ska finnas under hela processen, från övergripande planering och projektering tills byggnadsarbetena är avslutade, för att samordna arbetsmiljöarbetet och hålla i övergripande arbetsmiljöfrågor. Härtill finns hela tiden ett "backup-ansvar" för byggherren eller i vissa begränsade fall för en ersättare som helt tagit över byggherrens roll i projektet. Detta kan vara fallet då en privatperson beställt ett "nyckelfärdigt" hus eller då en totalentreprenör helt tagit över styrningen av ett projekt.

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:5).

Arbetslöshetsersättning vid tjänstledighet utan lön m.m.

Följdändringar görs i arbetslöshetsförsäkringen med anledning av att den så kallade rehabiliteringskedjan införs. Arbetslöshetsersättning vid tjänstledighet utan lön beviljas den som på grund av sjukdom inte kan återgå till arbete hos arbetsgivaren och som av Försäkringskassan bedömts ha arbetsförmåga mot arbeten på arbetsmarknaden i övrigt. Arbetsgivarens rehabiliteringsskyldighet kvarstår oförändrad. Det införs även en möjlighet att erhålla arbetslöshetsersättning om en person slutat ett arbete på egen begäran av hälsoskäl.

Förordningsändringen träder i kraft den 1 januari 2009.

Behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten m.m.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Arbetsförmedlingen ges möjlighet att utnyttja direktåtkomst till vissa personuppgifter hos varandra. Vidare införs en skyldighet för arbetslöshetskassorna att underrätta Arbetsförmedlingen om vissa förhållanden av betydelse för Arbetsförmedlingens verksamhet. Arbetsförmedlingen ges även möjlighet att lämna vissa typer av underrättelser till arbetslöshetskassorna på elektronisk väg.

De aktuella förordningsändringarna träder i kraft den 1 januari 2009.

Ränta vid återkrav inom arbetslöshetsförsäkringen m.m.

Bestämmelserna om återkrav av utbetald arbetslöshetsersättning ändras i vissa avseenden. Det införs nya regler om att ersättningstagare i vissa fall ska betala ränta på ett återkrävt ersättningsbelopp. Vidare skärps reglerna för när en arbetslöshetskassa får efterge ett återkrav och möjligheterna utökas att avräkna felaktigt utbetald ersättning mot en senare utbetalning av arbetslöshetsersättning. Dessutom införs nya regler som ger arbetslöshetskassor möjlighet att hålla inne ersättning i vissa fall.

Lagändringarna träder i kraft den 2 mars 2009 (prop. 2008/09:3).

Viktigare lagar & förordningar inför årsskiftet 2008/2009

Denna skrift innehåller en kort sammanfattning av de viktigare lagar och förordningar som träder i kraft kring årsskiftet 2008/2009.

Fler exemplar av skriften kan beställas från Regeringskansliet, Information Rosenbad på telefon 08-405 10 00.

Skriften finns också på Regeringskansliets webbplats:
www.regeringen.se /Publikationer

Skriften är producerad av Regeringskansliet, Information Rosenbad.
Tryckt av Edita Västra Aros, Västerås, december 2008. Art.nr. IR 2008.010

REGERINGSKANSLIET

Statsrådsberedningen

103 33 Stockholm